

JAARVERSLAG 2021

Stichting Therapeuten voor Jongeren Nederland

Bestuur Stichting TEJO Nederland

Vondelstraat 71

1054 GK Amsterdam

21 juni 2022

INHOUD:	Pagina
1. VOORWOORD	2
2. STICHTING TEJO NEDERLAND	3
3. LOKALE TEJO-stichtingen IN NEDERLAND	
• Algemeen	10
• Doelstelling van een TEJO-huis	11
4. REALISATIE	13
5. EVALUATIE	16
6. NAWOORD	17

1. VOORWOORD

Beste lezer,

Het Jaarverslag 2021 van Stichting TEJO Nederland beschrijft wederom een door Corona gedomineerd jaar, waarbij het plan om de 3-jarige PILOT van TEJO in Nederland feestelijk af te sluiten onuitvoerbaar bleek. De voorbereidingen hiertoe werden begin 2021 door vrijwilligers en jongeren in gang gezet. Helaas gooide Corona in het najaar 'roet in het eten'. Een bittere pil voor al die jongeren die hun tijd en energie hadden gestoken in 'hun' Jongerenfestival. Uiteraard ook voor alle vrijwillers en ons als bestuur een grote teleurstelling. Het Symposium werd geannuleerd. Desalniettemin heeft het (voor dit jaar geplande) evaluatie-onderzoek naar de 3-jarige PILOT plaatsgevonden met als resultaat: een heldere stand van zaken van waaruit een duidelijke visie naar de toekomst kon worden opgesteld.

De mentale noodroep van jongeren klinkt ook in 2021 onverminderd luid en vraagt om snelle actie. Niet alleen van een overheid maar ook van burgers. Een burgerinitiatief als TEJO, waar op non-profit basis een koppeling wordt gezocht tussen de ervaringsdeskundigheid van jongeren en de expertise en kunde van vrijwillig werkende professionals is een aanwinst voor het preventieve voorliggende 'veld' voorafgaand aan de reguliere zorg.

Het concept van TEJO werkt niet alleen effectief, maar zo blijkt...is ook aanstekelijk. Naast TEJO Goes (2018) en TEJO Deurne (2021) heeft een enthousiaste groep vrijwilligers het initiatief genomen om een TEJO Breda (2022) op te oprichten.

Ook zij ondersteunen de preventieve aanpak van TEJO, waarin de stem van de jongeren wordt gehoord en gewaardeerd, omdat hun ervaring, beleving en inzicht waardevol is en mede de richting bepaalt welke het mentaal welbevinden, en daarmee hun ontwikkeling, bevordert. Hun bijdrage doet ertoe, evenals onze onvoorwaardelijke steun als volwassenen.

Veel leesplezier

Namens het bestuur,

Marja de Pundert-Dobbelaar

2. STICHTING TEJO NEDERLAND

Oprichting

Op 21 mei 2019 werd Stichting TEJO Nederland opgericht ter realisatie en ondersteuning van het TEJO-concept en de daaruit voortvloeiende toekomstige TEJO-stichtingen.

In de statuten van Stichting TEJO Nederland zijn de volgende subdoelstellingen omschreven:

- a. het ondersteunen van de kwaliteitsvolle uitbouw van de lokale Therapeuten voor Jongeren-stichtingen in Nederland die zijn aangemerkt als algemeen nut beogende instellingen als bedoeld in de Algemene wet inzake rijksbelastingen (de '**TEJO-stichtingen**') en het behartigen van hun belangen;
- b. het ontwikkelen en verspreiden van de visie die ten grondslag ligt aan de werkwijze inzake hulpverlening aan jongeren;
- c. het formuleren van aanbevelingen vanuit de hulpverlening aan de overheid en de samenleving, die de gezondheid en het welzijn van jongeren kunnen verbeteren; en
- d. het vormgeven van een sociale beweging (samen met andere maatschappelijke actoren) die opkomt voor de verbetering van de situatie van jongeren in alle (levens)domeinen.

Aanleiding:

Het Nederlandse zorgstelsel is ingesteld op ziekte en er ontbreekt een regisseur voor preventie. Zodra mensen ziek worden, is duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is. Zorgverleners krijgen betaald voor het behandelen van zieke mensen. Het voorkomen van zorgverlening door een goed gesprek wordt niet vergoed. TEJO kan een belangrijke rol spelen in een brede beweging die een preventief stelsel propageert en kan helpen om de werkzaamheid van preventie te demonstreren.

Onze droom (visie) is dat iedere jongere tussen 10 en 20 jaar met psychische problemen in Nederland in een veilige omgeving preventieve hulpverlening kan krijgen.

Onze missie is 'het herstellen en versterken van het mentaal welbevinden van jongeren door het verlenen van gratis preventieve en laagdrempelige professionele psychische hulp in TEJO-huizen'.

Wij vinden dat alle jongeren recht hebben om mentaal gezond op te groeien, conform het Kinderrechtenverdrag. Zo kan hun ontwikkeling eenvoudiger en zorgelozer verlopen en kunnen zij hun eigen weg vinden naar een mooie toekomst.

Wij zijn ervan overtuigd dat preventieve hulpverlening een essentiële rol speelt in het herstellen en versterken van het mentaal welbevinden van jongeren. Hoe eerder zij kunnen praten over problemen, zorgen en (levens)vragen, hoe groter de kans is dat hun problemen niet escaleren.

Onderzoek wijst uit dat TEJO voor heel veel jongeren relevant is:

- In The State of the World's Children (UNICEF; 2021): bijna een op de vijf Nederlandse jongeren van 10 tot 19 jaar heeft een psychische aandoening.

- Onderzoek o.b.v. de Gezondheidsenquête (CBS; 2021): ruim 13% van 12- tot 18-jarigen is psychisch ongezond.
- Onderzoek Mentale gezondheid van jongeren (RIVM et al.; 2019): 20% van de jongeren tussen 12-16 jaar scoort verhoogd op emotionele problemen.

TEJO wil het taboe op psychische problemen doorbreken en het voor jongeren makkelijker maken om over hun problemen, zorgen en (levens)vragen te praten. Het mooiste is als het 'normaal' wordt om je hart te luchten en een steuntje in de rug te krijgen van een professional. Door deze hulp preventief, gratis en desgewenst anoniem (binnen de geldende wet- en regelgeving) aan te bieden, blijken veel jongeren na een aantal gesprekken weer verder met hun leven te kunnen. Wanneer de situatie te complex of zorgwekkend is, wordt in goed overleg doorverwezen naar de reguliere jeugdzorg.

TEJO werkt met jongeren tijdens een woelige levensfase (pubertijd). Een levensfase waarin psychische problemen veelvuldig ontstaan en die soms van grote invloed zijn/blijven tijdens de volwassenheid. Het bevorderen van een gezonde mentale ontwikkeling in de pubertijd maakt jongeren sterker, nu en later!

Het beoogde effect is dat problemen niet escaleren, waardoor ernstiger en langduriger schade ontstaat in het welbevinden van jongeren: sociaal isolement, uitval op school, schulden, werkloosheid, verslaving, grensoverschrijdend gedrag en suïcidale neigingen.

TEJO kan onnodige medicalisering helpen voorkomen en draagt daarmee ook bij aan het verlichten van de wachtlijstproblematiek in de reguliere jeugdzorg.

TEJO 'werft' geen jongeren. Het is echter wel essentieel dat jongeren – en de mensen om hen heen – op het moment dat het nodig is, weten dat er een TEJO-huis is en dat zij recht hebben op een veilige plek om hun verhaal kwijt te kunnen. Een belangrijke doelstelling in 2022 is dan ook om de TEJO-huizen goed onder de aandacht van jongeren te brengen. Het directe contact met de jongeren vindt plaats op het moment dat deze zelf contact opnemen met een huis en in gesprek gaan met een vrijwillig werkende professional. In principe zijn dit maximaal 10 gesprekken.

TEJO-huizen zijn goed bereikbare zelfstandige fysieke locaties waar jongeren on- en offline laagdrempelige psychische hulp krijgen. Deze hulp wordt anoniem en gratis verleend door vrijwillig werkende professionals, op het moment dat de jongeren daar behoefte aan hebben. TEJO voorkomt met zijn specifieke preventieve ('nuldelijns') hulpverlening dat jongeren met psychische problemen meteen worden gemedicaliseerd. TEJO biedt hulp die anders door de lange wachtlijsten in de reguliere gezondheidszorg vaak in een te laat stadium komt.

Er zijn huizen in Zeeland (Goes) en Noord-Brabant (Deurne). Een derde huis staat gepland voor het najaar 2022 in Breda.

Basisprincipes TEJO

Stichting TEJO Nederland werkt vanuit de Rechten van het Kind aan de bevordering van de mentale gezondheid van jongeren. Het algemene kader wordt gevormd door de zgn. paraplu-bepalingen omschreven in het Kinderrechtenverdrag van de Verenigde Naties.

Paraplu-bepalingen

<https://www.kinderrechten.nl/kinderrechten-vw/artikel-2-bescherming-discriminatie/>

<https://www.kinderrechten.nl/kinderrechten-vw/artikel-3-belang-van-het-kind/>
<https://www.kinderrechten.nl/kinderrechten-vw/artikel-6-leven-en-ontwikkeling/>
<https://www.kinderrechten.nl/kinderrechten-vw/artikel-12-betrekken-kind/>

De unieke en kenmerkende werkwijze van TEJO komt voort uit de zgn. participatie-bepalingen uit ditzelfde verdrag, die jongeren toekomen.

Participatie-bepalingen

<https://www.kinderrechten.nl/kinderrechten-vw/artikel-13-vrijheid-van-meningsuiting/>
<https://www.kinderrechten.nl/kinderrechten-vw/artikel-14-vrijheid-van-gedachte-geweten-en-godsdienst/>
<https://www.kinderrechten.nl/kinderrechten-vw/artikel-15-vrijheid-van-vereniging-en-vergadering/>
<https://www.kinderrechten.nl/kinderrechten-vw/artikel-16-privacy-2/>

Naast de basisprincipes uit het Kinderrechtenverdrag baseert TEJO haar werkwijze op de Positieve Psychologie en Positieve Gezondheid. Het medisch model wordt vanuit deze basisprincipes losgelaten. TEJO werkt preventief en past een op ervaringsdeskundigheid en veerkracht gerichte benadering van en voor jongeren toe. Jongeren worden actief betrokken vanaf binnenkomst. Jongerenparticipatie staat in alle opzichten hoog in het vaandel.

TEJO: een veilige plek voor een goed gesprek, waar jongeren kunnen nadenken, zichzelf kunnen uiten, zichzelf kunnen zoeken en zichzelf kunnen vinden. De sleutel hebben ze vaak zelf in handen.

Het unieke TEJO-concept

Aanpak

De hulpverlening vindt plaats in daadwerkelijke TEJO-huizen. Wij vinden het belangrijk dat er separate fysieke locaties zijn, die allemaal dezelfde gastvrije en warme uitstraling hebben. Hiermee vallen drempels weg en kunnen jongeren zelfstandig en zonder verwijzing met TEJO in contact treden. De jongeren worden ontvangen door vrijwillig werkende gastvrouwen/heren. Deze verzorgen ook het huis en doen licht-administratief werk.

De intake en eventuele gesprekken vinden plaats met vrijwillig werkende professionals, die parttime beschikbaar zijn op vaste momenten (openingstijden).

In ieder huis functioneren daarnaast betaalde coördinatoren, die de dagelijkse gang van zaken in goede banen leiden.

Alle professionals krijgen supervisie door een betaalde onafhankelijke expert aangeboden om de kwaliteit van de hulpverlening te bewaken. Indien nodig kan deze een kinderpsychiater inschakelen als extern adviseur. De professionals nemen ook deel aan intervisie om groepsgewijs casuïstiek te bespreken en om van elkaar te leren, onder leiding van een interne/vrijwillige intervisor.

TEJO positioneert zich als not-for-profit nuldelijnsvoorziening binnen het continuüm van mentaal welbevinden tot psychische stoornissen (zie de RIVM-publicatie Mentale gezondheid van jongeren: enkele cijfers en ervaringen; Utrecht; 2019).

Naast de eigen huizen maakt een combinatie van factoren TEJO uniek:

- Uitgangspunt is het Kinderrechtenverdrag (en niet het medische model), en dan vooral de artikelen 2, 3, 6, 12, 13 en 24.

Zonder verwijzing, toestemming, indicatie, diagnose etc. is de toegang naar ondersteuning (indien gewenst) anoniem, gratis en direct. Jongeren kunnen op eigen initiatief binnenlopen of een afspraak maken: alleen of samen met iemand.

- Jongeren hebben vanaf binnenkomst het mandaat en beslissen zelf of en hoe zij met hun vraag aan het werk willen, of ze terugkomen en wanneer ze klaar zijn. Daarnaast participeren zij in de governance en als klankbord.
- De hulp wordt verleend door vrijwillig werkende geselecteerde professionals (orthopedagogen, psychologen, therapeuten, etc.), die zo maatschappelijk actief kunnen zijn en aan deskundigheidsbevordering kunnen werken.
- TEJO werkt vanuit twee complementaire invalshoeken uit de gezondheidszorg: positieve gezondheid en positieve psychologie. TEJO is gericht op "Wat Werkt" en "Empowerment".

TEJO positioneert zich nadrukkelijk voorafgaand aan de reguliere zorg. Zij is onafhankelijk opererend.

TEJO vervult eveneens een brugfunctie naar de reguliere zorg. Voor veel jongeren is de weg naar de betaalde zorg nog een stap te ver. TEJO voorziet in een non-profit, veilige en professionele omgeving waarin vanaf binnenkomst jongerenparticipatie als normaal wordt gezien. Meedenken en anticiperen op de eigen hulpvraag is geen gunst maar een goed recht. Wat heb jij nodig? Wat zijn je ervaringen tot nu toe? Vertel es.... De uitkomsten van de max. 10 sessies die TEJO aanbiedt maakt het voor jongeren inzichtelijk of dit wel of niet voldoende is. Daarmee wordt de intrinsieke motivatie groter voor een traject in de reguliere zorg. Samen met de jongere wordt dan toegewerkt naar een passend vervolg en een al/niet gewenste "warme overdracht".

TEJO vervult de functie van een veilige haven om even voor anker te gaan. Jongeren die op een wachtlijst staan, krijgen een veilige plek aangeboden om in gesprek te gaan met elkaar (dialog) of met een professional. Een tijdelijke houvast en "werkplek" om alvast met zichzelf aan de slag te gaan. Wat is er voor nodig om tot aan de plaatsing in de reguliere zorg het "hoofd" boven water te houden?

Op deze manier kan TEJO van grote betekenis zijn voor allereerst de jongeren, daarnaast de reguliere zorg en tenslotte de gemeenten.

Toelichting Aanpak

Oprichtster van TEJO Nederland Marja de Pundert is zelf orthopedagoog en oplossingsgericht therapeut. Zij verloor in 2014 haar beste vriendin met haar man en vier kinderen toen vlucht MH17 werd neergehaald. In een poging zichzelf te hervinden en op zoek naar nieuwe zingeving is zij als vrijwillig professional gaan werken bij TEJO Vlaanderen, de Belgische moederorganisatie.

TEJO Vlaanderen is in 2010 als burgerinitiatief opgericht door Ingrid De Jonghe en heeft de filosofie en werkwijze van TEJO ontwikkeld. Het betreft dus een beproefd concept. Bij TEJO Vlaanderen raakte Marja vanuit haar eigen visie als professional bevlogen door het unieke concept. Zij besloot dit als eerbetoon aan haar vriendin en alle bij de ramp omgekomen jongeren in Nederland te introduceren. Het TEJO-huis in Goes en Deurne zijn rechtstreeks als nagedachtenis aan haar vriendin opgestart, in samenwerking met de lokale gemeenschap.

Organisatie TEJO

Ontwikkelingen

TEJO is in 2010 in België opgericht door Ingrid de Jonghe. Haar ideeën staan beschreven in haar boeken: "Toveren met Jongeren" (2013) en "Verlies ze niet!" (2018). Intussen zijn op organische wijze 19 huizen opgestart door vrijwilligers die zichzelf aanmelden. In België speelt TEJO een rol in het publieke debat op basis van een flinke naamsbekendheid.

Marja de Punder richtte TEJO Nederland in 2016 op, naar aanleiding van haar ervaringen als vrijwillige professional bij TEJO Brasschaat (BE). TEJO Nederland heeft een licentie voor Nederland.

In 2018 ging TEJO van start in Goes. De eerste jaren zijn sterk beïnvloed door de coronacrisis en een onverwachte verhuizing. De gemeente blijft positief en zal TEJO de komende jaren ondersteunen. In 2021 is TEJO Deurne gestart en 2022 volgt TEJO Breda. Inmiddels zijn de eerste contacten gelegd met het Oranje Fonds voor financiële en organisatorische ondersteuning (aanmelding Groeiprogramma).

Vrijwilligers

Naast dit alles maakt TEJO het voor uiteenlopende groepen mogelijk om waardevol en leerzaam vrijwilligerswerk te doen: jongeren zelf, professionals, gastvrouw/-heren en bestuursleden.

Alle vrijwilligers bij TEJO verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd. Uitgezonderd de supervisor, coördinatoren en bestuursadviseur.

Bestuursleden van TEJO Nederland besturen, formuleren een visie en propageren, faciliteren en begeleiden de vestiging van TEJO-huizen met alles wat nodig is. Zij verlenen licenties aan lokale huizen.

Bestuursleden van huizen dragen binnen de afgesproken kaders zorg voor alles wat betreft de voorbereiding, vestiging, financiering en bedrijfsvoering van een huis.

Gastvrouwen/-heren ontvangen jongeren, verzorgen het huis, maken afspraken en doen licht-administratief werk.

Professionals doen intake- en vervolggesprekken op vaste momenten en nemen deel aan supervisie, intervisie en interne trainingen.

Leden van de centrale en lokale adviesraden fungeren als klankbord voor het bestuur en betaalde en vrijwillige medewerkers, en verschaffen gevraagd en ongevraagd advies.

Ambassadeurs zijn naast alle vrijwilligers vooral jongeren die het TEJO-verhaal kunnen uitdragen en als klankbord kunnen fungeren voor alle andere betrokkenen.

Bij oprichting en inrichting van een huis kan een brede groep vrijwilligers helpen.

Ondersteuning Vrijwilligers

Bestuursleden van een nieuw huis ondertekenen een sub licentie, waarin belangrijke uitgangspunten en werkafspraken zijn vastgelegd, bijvoorbeeld over communicatie. Dit geeft houvast bij de voorbereiding, vestiging en bedrijfsvoering van een huis. In de oprichtingsfase

fungeert ook de landelijke coördinator als ondersteuner en aanspreekpunt namens Stichting TEJO Nederland.

Voor alle medewerkers is een welkomstmap beschikbaar waarin de gang van zaken in een huis wordt beschreven. Voor de basisfuncties zijn profielen beschikbaar die duidelijkheid geven over verantwoordelijkheden en taken.

Alle medewerkers nemen deel aan trainingen over kernonderwerpen, zoals de uitgangspunten van TEJO, positieve psychologie en de juridische context.

Voor de professionals is supervisie en intervisie beschikbaar.

Exploitatie

TEJO-huizen worden opgericht door onafhankelijke lokale stichtingen. Deze zijn in principe verantwoordelijk voor de eigen financiering en ondersteuning. Eerstaangewezen financier is de gemeente die overtuigd moet zijn van de maatschappelijke waarde van de aanvullende preventieve hulpverlening. Aanvullende ondersteuning in geld, middelen of tijd kan komen van fondsen, het bedrijfsleven en particulieren. De vrijwillige inzet van professionals is een substantiële en waardevolle inzet van menselijk kapitaal.

Kernpunt van TEJO is dat de hulpverlening gratis is om jongeren zelf in staat te stellen er gebruik van te maken wanneer het nodig is.

Een anonieme donor financiert voorlopig de positie van een coördinator voor ieder huis. Deze donor faciliteert momenteel ook de werving van een parttime landelijke coördinator, en de bekostiging van de bestuursadviseur als eerste stap op weg naar de opbouw van een sterke koepelorganisatie.

Evaluatie PILOT Goes

Fundament voor verstandige groei in de toekomst

In 2021 heeft een externe organisatie het evaluatieonderzoek uitgevoerd voor Stichting TEJO Nederland. De 3-jarige PILOT in Goes werd zorgvuldig tegen het licht gehouden en daaruit voortvloeiend werd een vervolg-strategie ontwikkeld op basis van een groeimodel. Dit alles resulteerde in een projectplan c.q. werkplan wat vanaf 2022 de leidraad gaat vormen om tot een sterke koepelorganisatie te komen. Wij willen TEJO voorbereiden op een zorgvuldige uitbreiding in de rest van Nederland. Het opbouwen van een sterke koepelorganisatie vormt daarbij een essentiële organisatie-innovatie. Het jaar 2021 heeft de inzichten, resultaten en ervaringen vanuit de PILOT gebruikt om het fundament te leggen voor een verstandige groei van TEJO in de toekomst. Om dit alles in goede banen te leiden is een bestuursadviseur aangetrokken.

Monitoring

Op dit moment registreert TEJO het aantal jongeren en gesprekken en de ingezette vrijwilligersuren. Ook de problematiek waar jongeren mee kampen wordt bijgehouden. Op deze manier kan TEJO een “temperatuurmeter” zijn voor de samenleving. Daarnaast monitort TEJO de gang van zaken via interne evaluaties en SWOT-analyses, supervisie-gesprekken tussen professionals en een externe expert, en intervisie.

Het moge duidelijk zijn dat er behoefte is aan en aandacht voor professionalisering van de monitoring en evaluatie, in het kader van een toekomstig impactmanagementsysteem. TEJO wil graag toewerken naar een verandertheorie (Theory of Change) en een instrumentarium om outputs en outcomes beter inzichtelijk te maken. Een eerstvolgende stap is om bij start en einde naar tevredenheidsscores te vragen (wetend dat jongeren ook zo maar 'verdwijnen').

Effectmeting

Effectmeting wordt een kernpunt voor de koepelorganisatie die TEJO wil opbouwen, met als ultiem doel:

- meer kansen op meedoen aan de samenleving (participatie);
- meer plezier in het leven/tevredenheid met het leven ervaren;
- eenvoudiger en zorgelozer ontwikkelen naar een autonome volwassene.

Samenwerking

TEJO is sinds 2021 betrokken bij de oprichting en vormgeving van een alliantie met gelijkgestemde organisaties/partijen. Wij vinden het belangrijk om tijd in deze zgn. alliantie-inwording (samenwerking; netwerk) te investeren:

- Veel jongeren in Nederland hebben een psychische kwetsbaarheid.
- Dit is een maatschappelijk onderbelicht vraagstuk; veerkracht en mentale gezondheid van jongeren zouden een breed gedragen verantwoordelijkheid moeten zijn.
- Het huidige zorgsysteem werkt voor jongeren niet optimaal (medicalisering; wachttijden).
- Preventieve jeugdzorg is een belangrijke toevoeging aan het zorgstelsel.
- Laagdrempelige (inloop)voorzieningen kunnen hierin een belangrijke rol spelen.

Een groot en belangrijk vraagstuk m.b.t de veerkracht en mentale gezondheid van alle Nederlandse jongeren vraagt om de hoognodige aandacht (On my Mind, Unicef) en adequate aanpak.

“Mentale gezondheid is de manier waarop je je verhoudt tot jezelf en tot anderen en hoe je omgaat met de uitdagingen in het dagelijks leven. Tegelijkertijd gaat het ook over hoe jij en anderen in de samenleving dit ervaren”

Uit: Delphistudie Definitie Mentale Gezondheid (2022)

B. Hipple Walters, C. van den Brink, L. Shields-Zeeman, M. Kleinjan, M. van Bon-Martens

3. LOKALE TEJO-stichtingen IN NEDERLAND

Algemeen

Een TEJO-stichting (Therapeuten voor Jongeren) is een onafhankelijke stichting die een sub licentie aangaat met Stichting TEJO Nederland. Daarmee conformeert ieder TEJO-huis zich met de visie en missie van TEJO.

Stichting TEJO Nederland ondersteunt voorts alleen TEJO-stichtingen die zijn aangemerkt als een ANBI. Op dit moment zijn er twee lokale TEJO-stichtingen, te weten Stichting TEJO Goes en TEJO Deurne. Beide stichtingen hebben de ANBI status. In 2022 zal Stichting TEJO Breda aansluiten.

Doelstelling van een TEJO-huis

1. TEJO streeft naar een veilige en (psychisch) gezonde ontwikkeling van jongeren tot volwassenheid, door jongeren op tijd en met respect een “warm” luisterend oor en tijdelijke kortdurende professionele ondersteuning/hulpverlening (10 sessies) gelijk achter de ‘voordeur’ aan te bieden.
2. Het zelf-oplossend vermogen van kinderen en jongeren vergroten (empowerment) door hen als ervaringsdeskundigen te benaderen en te respecteren, zodat zij niet alleen durven te vertellen wat hen bezighoudt in ‘woelige’ tijden, maar ook de volgende stap durven te gaan zetten richting een toekomstig, door hen gewenst doel.
3. Een veilige en drempelloze plek voor een vertrouwelijk en gratis gesprek met een vrijwillig werkende professional. Het mandaat ligt vanaf binnenkomst bij de jongere.
4. TEJO nodigt de samenleving uit tot een attitudeverandering waarin bewustwording, solidariteit en herontdekking van menselijke waarden uitgangspunten zijn voor een positieve beweging.

Uitgangspunt van de missie en visie van elk TEJO-huis is het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het kind (IVRK) van de Verenigde Naties (VN). Daarnaast zet TEJO zich in voor de derde Duurzame Ontwikkelingsdoelstelling (SDG3) Good-Health and Well-being.

Ontstaan en opstart van een TEJO-huis

TEJO-huizen komen voort uit particulier initiatief en zijn geworteld in de lokale gemeenschap. De belangrijkste lokale partner is de gemeente, die de vestiging van een huis kan faciliteren en mede-financieren. Ook lokale fondsen, het bedrijfsleven en particulieren kunnen ondersteuning verlenen in geld, middelen of tijd.

Elk TEJO-huis ontstaat vanuit de intrinsieke motivatie van burgers en beleidsmedewerkers binnen het Sociaal Domein van een gemeente om gezamenlijk met jongeren de schouders te zetten onder een maatschappelijk probleem (de wachtlijsten in de Jeugd GGZ, het vacuüm tijdens het “wachten” op reguliere hulp, het taboe op praten over psychische problemen, minimale aandacht voor eigen inbreng/ervaring van de jongeren zelf bij de hulpverlening). Met deze intentie worden partijen ook met elkaar in verbinding gebracht en wordt een breed draagvlak gecreeerd voor dit concept waarbij elke TEJO-huis als zelfstandige stichting opereert en functioneert. Middels een Forum worden de huizen in de toekomst met elkaar in verbinding gebracht. Een landelijke coordinator zorgt vanaf 2022 voor de benodigde ondersteuning.

Samenwerking

Om optimaal te functioneren is het verder van belang dat een TEJO-huis goede relaties heeft met scholen, sportverenigingen, jeugdorganisaties, GGD, CJG en zorginstellingen. Deze kunnen jongeren attent maken op TEJO en 'doorverwijzen'.

Huidige TEJO-locaties:

TEJO Goes (opening: 1 Juni 2018)

Stichting TEJO Goes is opgericht op 15 september 2017. Als eerste TEJO-huis in Nederland is TEJO Goes het moederhuis voor alle andere locaties. Het introduceren, implementeren en experimenteren met het Belgische concept heeft dankzij de gemeenten in de Oosterschelderegio vorm kunnen krijgen. Met veel passie en enthousiasme hebben vrijwilligers zich geconformeerd aan het gedachtegoed van TEJO en zijn met het bestuur samen op weg gegaan om de PILOT in Goes vorm te geven. Dankzij een licentieovereenkomst met TEJO Vlaanderen kreeg dit beproefde concept kans om haar bestaansrecht in Nederland aan te tonen. Inmiddels hebben meer dan 600 gesprekken plaats gevonden met 115 jongeren die

mentale ondersteuning zochten in onzekere en moeilijke tijden. De PILOT is inmiddels met een jaar verlengd, gezien de moeilijke omstandigheden waarmee TEJO te dealen had tijdens de opstartfase (verhuizing en Corona). Een evaluatieonderzoek werd voor de PILOT in Goes opgestart om te leren van de opgedane ervaringen en expertise. De resultaten vormden de opstart naar een vervolgtraject, waarbij de strategie werd bepaald om tot een verstandige groei in de toekomst te komen. Dit traject zal in 2022 worden vormgegeven.

Wij hopen als moederhuis een inspiratiebron te kunnen blijven voor andere initiatieven!

TEJO Deurne (opening: 21 September 2021)

Op 18 januari 2021 is TEJO Deurne opgericht. Met veel energie en vereende krachten hebben ruim 60 vrijwilligers en 40 sponsors samen met het bestuur en de coördinator TEJO Deurne opgezet. Door deze initiatiefnemers is met de informatie en ervaring van TEJO Nederland en hun gevarieerde kennis en kunde, een locatie gevonden en ingericht, subsidie geworven en ingezet en geschikte vrijwilligers gevonden om gesprekken te voeren en bekendheid van dit initiatief te vergroten onder jongeren en hun netwerk.

Acht maanden later op 18 september 2021 was er een gezamenlijke opening. Alle betrokkenen, van 12 tot 74 jaar, onderschrijven het belang van dit initiatief voor de regio. De hoop wordt uitgesproken dat vele jongeren de

weg, wanneer nodig voor hun eigen ontwikkeling, naar TEJO Deurne weten te vinden. Sinds

de opening hebben in 2021 inmiddels 6 jongeren met vragen i.r.t. hun ontwikkeling TEJO bezocht en zijn ruim 20 gesprekken gevoerd. Een eerste mooie stap is gezet. Een nieuwe fase (2022) breekt aan: het vergroten van de bekendheid en het boeien en binden van vrijwilligers.

TEJO Breda (i.o. geplande opening September 2022)

De voorbereidingen voor TEJO Breda zijn in 2021 opgestart. Dankzij de inzet en grote bevologenheid van zowel een “kartrekker”, de gemeente Breda, als een groep vrijwilligers werden veelvuldige bijeenkomsten georganiseerd. De gemeente Breda gaf vanaf het prille begin haar volste vertrouwen en medewerking in middelen en menskracht. Ook is er een stichting bereid gevonden het TEJO-huis Breda te gaan sponsoren. Uit de bijeenkomsten is een enthousiaste initiatiefgroep samengesteld, die in 2022 de organisatie verder zal vormgeven.

Veel voorkomende problematiek in de TEJO-huizen:

Depressieve klachten
 Angstklachten
 Relatieproblemen
 Suïcidegedachten
 Kindermishandeling
 Genderproblematiek
 Stress
 Studieproblemen
 Identiteitsproblemen

Lokatie	jaar	jongen	meisje	Totaal jongeren	gesprekken
TEJO Goes	2018	8	13	21	44
	2019	5	21	26	179
	2020	7	23	30	198
	2021	13	25	38	211
TEJO Deurne	2021	2	4	6	20
Totaal		35	86	121	652

Tenslotte:

Stichting TEJO Nederland wil TEJO-locaties in Nederland helpen opstarten en ondersteunen. De missie en visie van het TEJO-concept wordt middels een licentie met Vlaanderen en sub licenties met de TEJO-locaties in Nederland gewaarborgd. Goede contacten over en weer zijn daarbij essentieel.

4. REALISATIE

Stichting TEJO Nederland wil haar doelstelling bereiken door:

- a. het optreden als representatieve organisatie van de lokale TEJO-stichtingen met het oog op hun vertegenwoordiging en belangenbehartiging bij de overheid en bij andere maatschappelijke actoren op regionaal, nationaal en internationaal vlak;
- b. het coördineren van de acties van de lokale TEJO-stichtingen;
- c. het positioneren van de lokale TEJO-stichtingen in het hulpverleningsaanbod, het onderwijs en het maatschappelijk veld;
- d. het ontwikkelen van een kwaliteitsvolle visie en methodiek inzake de psychische hulpverlening aan jongeren en het ondersteunen van de lokale TEJO-stichtingen in dezen;
- e. het ontwikkelen van concepten, methoden en producten;
- f. het bieden van inhoudelijke ondersteuning aan de lokale TEJO-stichtingen middels begeleiding, opleiding, studie, onderzoek en ontwikkelingswerk; en
- g. het ondersteunen en organiseren van fondsenwerving.

Ad a:

In 2021 hebben wij een evaluatie laten uitvoeren van de eerste drie jaar, om een beeld te krijgen van de vereisten voor een verdere groei van TEJO in Nederland. Dit evaluatieonderzoek werd uitgevoerd door een onafhankelijke en externe organisatie. De PILOT in Goes liep na 3 jaar af en de ervaringen en bevindingen van dit van origine Belgische concept wilde het bestuur graag onder de loep nemen. Uit dit evaluatieonderzoek kwamen een aantal adviezen en aanbevelingen die in de loop van 2021 werden overgenomen. In 2021 werd daarmee de basis gelegd voor het beleid van Stichting TEJO Nederland in 2022 en daarna:

- een Groeimodel werd vastgelegd;
- een voorwaardenscheppend projectplan werd goedgekeurd;
- een werkplan met een 10-tal modules werd opgesteld;
- Gewenst eindresultaat:
een toolbox met daarin alle elementen die nodig zijn om een lokale stichting op te richten en een locatie op te starten: de ontwikkeling van een 'TEJO-bouwpakket' (toolbox) wordt een kernpunt voor de op te bouwen koepelorganisatie. Daarin zitten uitgangspunten, impactinstrumenten, profielen, protocollen, handleidingen, pitches, financiële handvatten, etc.

Op deze wijze kan TEJO Nederland zich richten op de verdere ontwikkeling van TEJO. Dit vraagt een sterke koepelorganisatie. Hiermee kan TEJO een representatieve organisatie voor alle TEJO-locaties zijn en een stevige partner worden in de Landelijke Alliantie (i.o.) "Mentale Gezondheid voor Jongeren", waarin TEJO met 8 gelijkgestemde organisaties participeert.

Ad b:

Om de coördinatie tussen de lokale TEJO-locaties te bevorderen werd in 2021 een procedure opgestart voor de werving van een landelijke coördinator. Vanaf 1 januari 2022 heeft TEJO Nederland een landelijk coördinator aan zich weten te binden.

Ad c:

Landelijk is sprake van de oprichting van een alliantie van complementaire organisaties, ondersteund door het vermogensfonds FNO. TEJO wordt hier graag lid van, samen met organisaties als Roger That Inspiratielab, Stichting Join us, @ease, Boilers Hub Foundation en Stichting Villa Pinedo. De alliantie zal zich richten op beleidsbeïnvloeding, kennisuitwisseling, samenwerking en ontwikkeling van kwaliteitscriteria.

Ad d:

Het concept van TEJO is vernieuwend en 'out of the box' en vraagt om deze reden veel tijd en aandacht om dit goed uit te zoeken, uit te dragen en te bewaken. Een juridische toetsing van het TEJO-concept voor Nederland was daarbij van groot belang. Hiervoor werd in 2020 een advocatenkantoor met jeugdrecht als expertisegebied ingeschakeld. Deze advocaten hebben het juridisch kader onderzocht en toegelicht. Inmiddels heeft TEJO in haar adviesraad Goos Cardol mogen verwelkomen, een kinderrechtendeskundige. Hem is gevraagd om vanuit het Kinderrechten verdrag ook een juridisch advies te formuleren. Er is nauwelijks wetgeving voor het preventieve kader waarbinnen TEJO opereert. Het concept van TEJO is uniek en vraagt om nog verdere juridische uitwerking.

Ad e:

Met de komst van meerdere locaties werd ook duidelijk dat de website een flinke aanpassing moest ondergaan. De grafisch ontwerper en haar connecties hebben hard gewerkt om er een frisse nieuwe 'look' aan te geven. Voor komend jaar staat een doorstart gepland om de social media ook verder vorm te gaan geven.

Op dit moment loopt de selectieprocedure voor een communicatiebureau, om in 2022/2023 een flinke professionalisering door te voeren.

Jongeren horen voornamelijk over TEJO via social media (90% van de 12- tot 18-jarigen gebruikt deze dagelijks): TikTok, FaceBook, Instagram, YouTube. Daarnaast is er de website. Dan is er de belangrijke groep mensen om jongeren heen die kunnen 'doorverwijzen' – ouders, docenten,

trainers, huisartsen, etc. Deze horen over TEJO via LinkedIn, presentaties, krantenartikelen en promotieacties (posters).

Ad f:

Ook in 2021 was het lastig om de verbinding met elkaar te maken en te behouden vanwege Corona. We hopen dat 2022 ons meer ruimte en tijd geeft om deze belangrijke factor bij het werven en motiveren van vrijwilligers weer tot stand te kunnen brengen.

Ad g:

Voor wat betreft de inkomsten is Stichting TEJO Nederland afhankelijk van subsidies (landelijk, regionaal) en giften. Het is voor de fondsenwerving ten aanzien van giften van belang dat Stichting TEJO Nederland over een ANBI-status beschikt. Een aanvraag voor de ANBI-status is in 2020 goedgekeurd.

In 2021 ontving Stichting TEJO Nederland een jaarlijkse (niet afdwingbare) toezegging om onder voorwaarden elk afzonderlijk TEJO-huis te voorzien van een bijdrage voor het inzetten van een coördinator. Het betreft de jaren 2021, 2022 en 2023. Stichting TEJO Nederland ondersteunt alleen TEJO-stichtingen die zijn aangemerkt als een ANBI.

5. EVALUATIE

Stichting TEJO Nederland heeft ondanks de moeilijke corona-omstandigheden haar werkzaamheden veelal goed kunnen uitvoeren. In 2021 is sterk ingezet op het evalueren van de PILOT in Goes en het formuleren van de benodigde voorwaarden om tot een kwaliteitsvolle uitbouw van de lokale TEJO-stichtingen te komen.

Met de werving van zowel een landelijk coördinator als een ervaren bestuursadviseur hoopt TEJO Nederland in 2022 een koepelorganisatie te kunnen opbouwen als voorwaarde voor nationale impact. Hiertoe is een aanvraag voor het Groeiprogramma van het Oranje Fonds ingediend.

6. NAWOORD

Jongeren ondersteunen in hun groei naar volwassenheid en hen uitnodigen plaats te nemen in de 'mentale ademruimte' die TEJO biedt:

Ruimte om te mogen zijn wie je bent....

Ruimte om te mogen zeggen wat je denkt....

Ruimte om te mogen voelen dat je ertoe doet.....

Wij hopen dat het verspreiden van het gedachtegoed en het verhaal van TEJO, gecombineerd met het denken in mogelijkheden, aanstekelijk werkt en ertoe leidt dat andere partijen, burgers, organisaties ook in actie komen. Daar waar nodig zal Stichting TEJO Nederland initiatieven hiertoe ondersteunen, funding (deels) realiseren en partijen bij elkaar brengen om tot realisatie over te gaan van lokale TEJO-stichtingen.

Stichting TEJO Nederland streeft naar meer aandacht voor preventie en de noodzaak al vroeg te investeren in het mentaal welbevinden van jongeren. Aandacht hiervoor moet een veel grotere rol spelen in het leven van kinderen en jongeren. Op school, thuis en in de wijze waarop onze maatschappij is ingericht. Dit helpt hen om nog beter om te kunnen gaan met de uitdagingen die ze tegenkomen in de overgang van kindertijd naar volwassenheid.

Bij preventie werd altijd gedacht aan het voorkómen van het ontstaan van stoornissen. De laatste jaren is het perspectief aan het veranderen en werkt men ook vaak vanuit de andere kant, dus vanuit het behoud van het welbevinden, door de verhoging van veerkracht en sociale steun. Deze positieve gezondheidsinsteek als ook de inbreng van jongeren zelf, is vernieuwend en sluit daarom heel goed aan bij het concept van TEJO.

De combinatie van lokale en landelijke acties voor preventie en het bevorderen van mentaal welbevinden maken een aanpak effectief. Door in te zetten op samenwerking en verbinding met andere organisaties kunnen we als burgerinitiatief samen met de overheid optrekken. De deelname aan een Landelijke Alliantie (i.o) is hier een goed voorbeeld van.

Eindverantwoording: Algemeen Bestuur Stichting TEJO Nederland

Het bestuur van Stichting TEJO Nederland vergadert fysiek minimaal 6x per jaar. Tussentijds worden er telefonische vergaderingen of ZOOM-meetings ingepland naar gelang de situatie hier om vraagt.

De gemiddelde tijdsinvestering van het bestuur is variërend van 40 uur tot 5 uur per week.

Het bestuur van Stichting TEJO Nederland bestaat uit de volgende leden:

Marja de Pundert-Dobbelaar, voorzitter en oprichter
Willy Dobbelaar, secretaris
Gert-Jan Huigsloot, penningmeester

Externe Adviseurs van Stichting TEJO Nederland:

Rene Bours, jurist, H.T.P. Investments
Loes Keijsers, Professor, hoogleraar aan de Erasmus Universiteit
Goos Cardol, kinderrechtendeskundige

Alle genoemde personen werken belangeloos voor Stichting TEJO Nederland.

ANBI-status:

Stichting TEJO Nederland beschikt sinds 2020 de ANBI-status.

Contactgegevens:

Stichting Therapeuten voor Jongeren Nederland (TEJO Nederland)
Vondelstraat 71
1054 GK Amsterdam
www.tejo-nederland.nl
info@tejo-nederland.nl
RSIN: 860063896
KvK: 74890336